

DIRECTORA
ESTHER VERA

DIRECTOR FUNDADOR
CARLES CAPDEVILA

DIRECTOR ADJUNT
IGNASI ARAGAY

SUBDIRECTORS
DAVID MIRÓ,
CATALINA SERRA,
JORDI CORTADA,
SÍLVIA BARRROSO,
GEORGINA FERRI

DIRECTORA D'ART
CRISTINA CÓRDOBA

EDICIÓ PAPER
ROSA BODON
EDICIÓ DIGITAL
ISAAC SALVATERRA

POLÍTICA
MAIOL ROGER
INTERNACIONAL
MARC VIDAL

ECONOMIA
ÀLEX FONT
SOCIETAT
ELENA FREIXA

CULTURA
LAURA SERRA
COMUNICACIÓ
ÀLEX GUTIÉRREZ

ESPORTS
TONI PADILLA
DELEGACIÓ A MADRID
DANI SÁNCHEZ UGART

LLINGÜA
ALBERT PLA
FOTOGRAFIA
XAVIER BERTRAL

EDICIÓ DE PREMSA
PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT
FERRAN RODÉS
CONSELLER DELEGAT
SALVADOR GARCIA RUIZ

DIRECTORA
FINANCERA
POLX VALDÉ

DIRECTOR DE
MÀRQUETING
ORIOL LLEVAT

DIRECTOR COMERCIAL
SERGI GERMÁN

DIRECTOR DE NEGOCI
ORIOL CANALS
DIRECTOR DE
TECNOLOGIA
MARC CAMPRONON

C/ DIPUTACIÓ, 119
08015 BARCELONA.
TELÈFON: 93 202 95 95.

ATENCIÓ AL
SUBSCRIPTOR:
902 281 110
subscripcions@ara.cat

TEXT LEGAL
Edició de premsa periòdica
ARA se reserva tots els
drets sobre el contingut del
diari ARA, els suplementos i
qualsevol producte de
venta conjunta, sense que
es puguin reproduir ni
transmetre a altres mitjans
de comunicació, totalment
o parcialment, sense prèvia
autorització escrita.

Difusió controlada
per l'OJD

FE D'ERRADES

27 d'octubre:
A la pàgina 11 del diari
de dijous es deia que
el regidor de Badalona
Francesc Duran era
d'ERC, quan en realitat
és de Guanyem
Badalona en Comú.

DEBAT

CONSULTEU MÉS ARTICLES A L'ARA.CAT

El Parc de la Ciutadella com a símptoma i oportunitat

En les últimes setmanes han aparegut en aquest mateix diari quatre articles que avisen dels mals que pateix actualment el Parc de la Ciutadella i del seu potencial com a espai integrador de cultura, ciutadania i ciència. Jordi Carrió alertava de la inèrcia i abandonó institucional en què havien entrat el parc i els seus principals edificis: el Museu Martorell (el primer museu de Barcelona), el Castell dels Tres Dragons, l'Hivernacle i l'Umbracle. Reclamava que la política actual entomés el deure de reconnectar amb l'impuls d'un Ajuntament que el va crear el 1872 i que, a partir del 1914 i de la mà de la Mancomunitat, va fer possible convertir l'antiga Ciutadella en un parc públic obert a la ciutat i al mar i consagrat a les ciències naturals. Un espai urbà que, com escriu Carrió, "respirava ciència en tots els seus racons".

Si entenem per símptoma el canvi perceptible en el cos o en les seves funcions, revelador d'una malaltia o d'una fase d'una malaltia, crec que podem afirmar que l'actual situació en què es troben els edificis científics del parc és símptoma d'una malaltia institucional que a poc a poc està provocant la desconexió de la maquinària administrativa i de poder del vivificant impuls dels desitjos ciutadans.

En matèria de polítiques urbanes sovint s'oblida el paper estructurador del relat col·lectiu que sens dubte poden aportar el conjunt d'agents ciutadans i institucionals. És potser per això que polítiques que afecten multitud de nodes ciutadans i culturals són reduïdes a propostes unipersonals o a visions poc contrastades amb el conjunt de la societat. El risc de descontentament i desafectació ciutadana esdevé, doncs, molt gran, així com la pèrdua d'oportunitats i sinèrgies constructives per a la ciutat.

Així hem d'entendre la intenció i el sentit dels articles de Jaume Badia i Jordi Camí, en què, en nom del campus de la Ciutadella, el Parc de Recerca Biomèdica, el Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals i l'Institut de Ciències del Mar, demanaven que s'escoltesin les veus d'una àmplia comunitat científica i de recerca que fa temps que mal-



ITZIAR GONZÁLEZ

ARQUITECTA I EXREGIDORA DE CIUTAT VELLA

da tossudament per recuperar les seves connexions amb la tradició científica del parc i que en vol ser usuari quotidià per dret de proximitat. El Parc de la Ciutadella esdevindria així el buit que ho vincula tot. L'espai lliandar que tot ho inclou, l'alambí que destil·la el millor de la ciutat.

L'estiu del 2014 vaig participar en el cicle de conferències que el Museu de Ciències Naturals i la Fundació Barcelona Zoo van organitzar al Born. Vaig compartir diàleg amb Morten Meldgaard, director del Museu d'Història Natural de Dinamarca. La meua intervenció va consistir a dibuixar esquemàticament les ciutats de Barcelona i Copenhaguen i situar-hi els seus museus de ciències naturals en relació al territori urbà i natural. En aquell dibuix es veia clarament el potencial de centre gravita-

tori que tenien els parcs científics en els dos indrets. Potser perquè tots dos havien sigut abans espais estratègics de control territorial i militar, els seus emplaçaments seguien mantenint aquest aspecte central i d'interconnexió de visuals i trajectòries. La diferència era que mentre que el de Copenhaguen estava obert als barris de l'entorn, el de Barcelona patia de "mals d'esquena". I això era, sens dubte, ben estrany, ja que ocupa un lloc central de la ciutat i es troba en l'encreuament de dos eixos amb gran valor paisatgístic i urbà: l'eix horitzontal a la costa i al mar i que ressegueix la muntanya de Montjuïc, el passeig Marítim i el passeig de Colom fins al Fòrum 2014 (unint el Jardí Botànic i el Museu Blau), i l'eix vertical, muntanya-mar, que uneix la muntanya de Collserola, els tres turons, el passeig de Sant Joan i el passeig Lluís Companys, el Parc de la Ciutadella i el Parc de la Barceloneta, les platges i el mar. La proposta de futur que vaig expressar va ser convertir aquest espai artificial ple de natura en el centre d'aquests dos eixos que uneixen el nostre entorn natural.

Haver enderrocat en el seu moment els murs d'una ciutadella per convertir-los en un parc va ser un gest i una decisió que haurien de marcar i prefigurar com hem de tractar avui la recuperació d'aquest indret. La tanca que voreja el recinte no pot

ser mai motiu d'aïllament i abandonó institucional del parc. Al contrari. Caldria plantejar-se degudament la permeabilitat del parc en relació al seu entorn urbà més proper. Per això caldria recuperar el pla director que en el seu dia els arquitectes Roig-Batlle van embastar, i altres d'anteriors, i ajustar-los al desig de ser de la ciutadania que el rodeja. Però, per aconseguir anar més enllà del simple instrument d'estratègia urbanística, caldria crear l'espai de col·laboració i de continguts de les institucions científiques i que el reclamen com a nou motor de la ciutat. Sense el reconeixement del valor estratègic d'aquesta unió d'institucions no hi haurà mai un bon pla director i es perdran oportunitats úniques per ressituar Barcelona en una lògica de rescat dels seus espais emblemàtics. Sense la voluntat i el desig de la gent no hi ha ciutat.



XAVIER BERTRAL

La situació dels edificis científics del parc és símptoma d'una malaltia que està desconectant la maquinària administrativa dels desitjos ciutadans